

PÄÄTÖS

Nro 38/2017/1

Dnro ISAVI/3122/2016

Annettu julkipanon jälkeen
14.6.2017

ASIA Eläinsuojan ympäristöluvan muutos, Liperi

HAKIJA Nenore Oy
Havukkaniemi 16
83100 Liperi

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Lihanautakasvattamo sijaitsee Liperin kunnan Komperon kylässä tiloilla Siansuo (426-402-13-49/2) ja Urpola (426-402-11-54) osoitteessa Kinnulanniemi 20.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAINEN

Kasvattamorakennuksissa on laajennuksen jälkeen yli vuoden ikäisille lihanaudoille 520 paikkaa ja 6–12 kuukauden ikäisille sonnivasikoille 520 paikkaa (4 732 eläinyksikköä). Eläinmäärä kaksinkertaistuu laajennuksessa.

Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 11 a) mukaan luvanvaraista toimintaa on eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 100 lihanaudalle.

Ympäristönsuojelulain 29 §:n 1 momentin mukaan toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Hakemuksen mukainen eläinpaikkojen lisääminen on toiminnan olennainen muutos.

Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta 1 §:n 11 a) kohdan mukaan valtion ympäristölupaviranomainen ratkaisee yli 300 lihanaudan eläinsuojan ympäristöluvan.

HAKEMUS

Asian vireille tulo

Ympäristölupahakemus on tullut vireille 28.10.2016 Itä-Suomen aluehallintovirastossa.

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja kaavoitustilanne

Itä-Suomen aluehallintovirasto on 21.3.2014 myöntänyt Nenore Oy:lle ympäristöluvan (Nro 20/2014/1) eläinsuojan toimintaan osoitteessa Kinnulanniemi 20, Liperi.

Muut luvat, päätökset ja sopimukset

Pohjois-Karjalan ympäristökeskus on myöntänyt 2.6.2003 Vesa Eroselle ympäristöluvan lihanautakasvattamon toiminnalle. Toimintaa on laajennettu Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen 14.2.2007 myöntämällä ympäristöluvalla. Toimintaan kuuluvat navetat 1–4 on merkitty tämän päätöksen karttaliitteeseen.

Talouskeskuksen yhteydessä Havukkaniemi-tilalla (426-402-11-57) on kaksi lihanautakasvattamoa. Eläinsuojien eteläpuolella on kaksi kattamatonta lietesäiliötä. Noin 350 metrin etäisyydellä talouskeskuksesta kaakkoon on lihanautakasvattamo ja sen vierellä kattamatonta lietesäiliötä. Vuonna 2007 myönnetyn ympäristöluvan mukaan eläinsuojiin saa sijoittaa enintään 570 lihanautaa ja 60 vasikkaa. Eläinten hoito on tukeutunut talouskeskuksen yhteydessä oleviin rehuvarastoihin, koneisiin ja laitteisiin.

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) 8.4.2013 antama lausunto (POKELY/621/07.00/2010) vasikkakasvattamon rakentamisesta ja eläinmäärän muuttamisesta voimassa olevan ympäristöluvan puitteissa, Liperi, Kompero, Havukkaniemi RN:o 11:55 (nykyisin 426-402-11-57).

Itä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt 13.1.2017 Vesa Eroselle ja Nenore Oy:lle ympäristöluvan (1/2017/1) toiminnan rehun käsittelyn ja varastoinnin muutoksille. Päätös ei ole lainvoimainen.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on tehnyt 22.3.2017 päätöksen, että Nenore Oy:n eläinsuojan laajennushankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Hakijalla on vuokra- ja lannanluovutussopimuksia yhteensä noin 300 peltihehtaarille.

Tila on sitoutunut ohjelmakauden 2014–2020 ympäristökorvausjärjestelmään.

Alueella on voimassa Liperin kunnanvaltuuston 30.8.2004 hyväksymä Käsämän osayleiskaava. Eläinsuojan alue on merkinnällä maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-1). Länsipuolelle noin 350 metrin päähän Hepoveden rantaan on aluevarausmerkintä loma-asunnoille (RA-1/6). Liperin kunnanvaltuusto on 26.10.2015 hyväksynyt osayleiskaavan muutoksen, jolla alueen kaavamääräyksiä muutettiin muun muassa siten, että eläinsuojan alueelle lisättiin kotieläintalouden suuryksikön merkintä (ME). Itä-Suomen hallinto-oikeus on päätöksellään kumonnut kaavasta ME-merkinnät. Päätöksestä on valitettu.

Sijaintipaikka ja sen ympäristö

Olemassa oleva navetta 5 ja suunniteltu navetta 6 sijaitsevat haja-asutusalueella Liperin kunnan Kinnulanniemen tyvellä. Luoteessa niemen kärjessä olevaan hakijan tilakeskukseen ja navetoihin 1 ja 2 on matkaa 1,6 kilometriä. Luoteessa noin 1,2 kilometrin päässä sijaitsevat hakijan navetat 3 ja 4. Suunnitellusta kasvattamorakennuksesta noin 340 metriä länteen on kaksi vapaa-ajanasuntoa Heposelän rannalla. Uudesta lietesäiliöstä on noin 240 metriä asuntoihin ja olemassa olevista noin 200 metriä. Kaakkoispuolella on asuinrakennukset 230 metrin ja 360 metrin päässä uudesta navetasta. Muihin naapureihin on matkaa yli 400 metriä. Kasvattamon lähiympäristössä on eri kasvuvaiheissa olevia metsäalueita.

Lannanlevityspelloista noin 12 hehtaaria on Rikinlahden vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (0742603). Kirkonkylän vedenottamo on pohjavesialueella. Pohjavesialueen suojelusuunnitelma on päivitetty 24.1.2012 ja sen mukaan pohjavesialueilla olevien peltojen lannoitus tulee tehdä vähintään nitraattiasetuksen mukaisesti. Lietelantaa ei tule levittää pohjavesialueella. Asiassa tulee käyttää tapauskohtaista harkintaa. Pohjavesialueella saa käyttää vain turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksymiä kasvinsuojeluaineita ja lannoitteita. Itä-Suomen vesioikeus on 23.2.1970 antamallaan päätöksellä nro 14/II/70 määrännyt suoja-alueen Liperin pohjavedenottamolle.

Eläinsuojan toiminta

Tilalle rakennetaan uusi lihanautakasvattamo, johon tulee paikat 264 yli vuoden ikäiselle lihanaudalle ja 264 iältään puolesta vuodesta vuoteen olevalle sonnivasikalle. Vasikat kasvatetaan 6–8 kuukauden ikäisiksi hakijan muissa navetoissa ja siirretään sieltä loppukasvatukseen hakemussuunnitelmassa esitettyihin navetoihin.

Kasvattamoon tulee liotelantajärjestelmä. Uusien lietekuilujen tilavuus on noin 1 500 m³ ja olemassa olevien noin 1 550 m³. Eläinsuojassa on koneellinen ilmanvaihto. Poistoilma johdetaan noin metrin korkeudelle katon harjan yläpuolelle.

Uuden navetan vierelle rakennetaan yksi 3 500 m³:n lietesäiliö ja peltojen läheisyyteen Kyyrölä II-tilalle (276-404-46-94) 2 500 m³:n säiliö. Ennestään kasvattamokokonaisuuteen kuuluu kaksi betonista 2 500 m³:n lietesäiliötä ja kaksi etäsäiliötä, joista toinen on betoninen 2 500 m³:n säiliö ja toinen kuminen 1 519 m³:n säiliö. Kaikki säiliöt ovat kattamattomia ja täytetään altpäin valuttamalla. Vesa Erosen ja Nenore Oy:n yhteiskäytössä Havukkaniemi-, Urpola- ja Siansuo-tiloilla tulee olemaan yhteensä 21 050 m³ lietteen varastointitilavuutta.

Tilalle rakennetaan uusi laakasiilo, jossa on kuormauslaatta. Rehua säilötään laakasiiloihin esikuivattuna noin 8 000 tonnia vuodessa. Puristeneste johdetaan noin 8 m³:n kaivojen kautta lietesäiliöön joko pumppaamalla tai valuttamalla. Rehua säilötään myös aumassa peltojen läheisyydessä Kyyrönsuo IV -tilalla (276-404-8-58). Hakijan mukaan puristenestettä tulee olemassa olevista ja uusista siiloista sekä aumasta yhteensä 460 m³ vuodessa.

Eläinten ruokintaan käytetään kivennäistä, rypsiä, viljaa ja säilörehua. Rypsi ja kivennäiset varastoidaan komponenttivarastoissa. Rehun komponentit tulevat tilalle rekkakuormittain noin kahden kuukauden välein. Eläimet ruokitaan seosrehulla.

Aluehallintoviraston 13.1.2017 myöntämän ympäristöluvan (päätöksestä on valitettu) mukaan talvikaudella käytetään talouskeskuksen (Havukkaniemi) siiloihin varastoidut säilörehut ja kesäkaudella käytetään Nenore Oy:n siiloihin (Kinnulanniemi 20) varastoitu säilörehu. Tämä työtekeminen järjestely onnistuisi todennäköisesti yhdeksänä vuotena kymmenestä, mutta ei voi olla täysin sitova käytäntö. Seosrehu tehdään sen siilon läheisyydessä, mistä säilörehua kulloinkin otetaan lukuun ottamatta etäsiiloa.

Hakija laajentaa Siansuo-tilalla olevaa komponenttivarastoa vastaamaan laajennetun toiminnan tarpeita.

Lannan levitykseen on käytettävissä yhteensä noin 560 hehtaaria peltoalaa. Pohjavesialueilla olevaa peltoa on 12 hehtaaria. Lannasta levitetään keväällä noin 45 prosenttia, kesällä 45 prosenttia ja syyslevityksenä loput. Levitysjaksojen välissä on vähäisempää lietteen siirtoa etäsäiliöihin. Pohjavesialueella sijaitseville pelloille levitetään tarvittaessa Havukkaniemen tilalta saatavaa kuivalantaa.

Eläinsuojassa tarvittava vesi otetaan Liperin kunnan vesiverkostosta. Eläinsuojien pesuvedet (80 m³) johdetaan lietesäiliöön. Eläinsuojaan ei tule sosiaali-tiloja eikä käymälää.

Alueella on yksi 10 m³:n kaksivaippainen polttoöljysäiliö. Siinä on ylitäytönesto, automaattipistooli ja sähköpumppu. Tankkausalue on asfaltoitu.

Liikennöinti tapahtuu Kinnulanniemen yksityistien kautta. Toimintaan liittyvää liikennettä on tavanomaisen työkone- ja henkilöliikenteen lisäksi eläinkuljetukset noin kaksi kertaa kuu-kaudessa. Lisäksi on jonkin verran päivittäistä liikennettä Havukkaniemen päätilan ja uuden eläinsuojan välillä. Lietteen siirtoa etäsäiliöihin pyritään tekemään talviaikana.

Jätteet ja kemikaalit

Uuden kasvattamon toiminnasta syntyvät jätteet ja niiden käsittely käyvät ilmi seuraavasta taulukosta:

<i>Jäte</i>	<i>Määrä t/vuosi</i>	<i>Käsittely</i>
Kuolleet eläimet	4	Honkajoki Oy
Muovit	1	Kuusakoski Oy keräys
Pilaantunut rehu		Siiloihin tai muualle kuivalantalaan, lannoitteeksi pellolle

Kuolleet eläimet säilytetään kurottajan kauhassa odottamassa poiskuljetusta. Myöhemmin hankitaan todennäköisesti raatokontti.

Arvio ympäristövaikutuksista

Toiminta vaikuttaa vähäisesti ympäristöön ja alueella on vähän häiriintyviä kohteita.

Poikkeustilanteisiin varautuminen

Eläintaudit, tulipalo ja vuodot ovat suurimpia ympäristöriskejä. Toiminnassa varaudutaan riskeihin. Eläintaudit ehkäistään ennalta pitämällä hygieniä kunnossa. Tulipalon sattuessa eläimet pyritään evakuoimaan laakasiiloihin ja Havukkaniemen päätilalle. Lyhyet sähkökatkokset eivät haittaa toimintaa, koska sähköpääkeskukseen tulee myös ulkoisen varavoi-man syöttömahdollisuus. Eläinsuojalle tullaan tekemään palo- ja pelastussuunnitelma.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltaminen

Rehun säilönnässä laakasiilot ovat parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Liete ilmastetaan mekaanisesti ja mullataan levityksen yhteydessä.

ASIAN KÄSITTELY

Asian vireilläolosta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla Liperin kunnassa 16.2.–20.3.2017 sekä kirjeitse asianosaisille.

Hakemuksen täydentäminen

Hakija on ilmoittanut 6.6.2017 sen hetkisen hallinnassaan olevan lannanlevityspeltojen pin-ta-alan sekä tiedot polttoainevaraston varustuksesta ja suuruudesta.

Lausunnot Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Pohjois-Karjalan ELY-keskuksesta, Liperin kunnanhallitukselta ja Liperin kunnan ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisilta.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus toteaa lausunnossaan, että Nenore Oy:n laajennushankkeen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Tuleva eläinsuoja sijoittuu Liperin Käsämän osayleiskaava-alueella maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M-1) kiinteistölle 426-402-11-54. Liperin kunta hyväksyi Käsämän osayleiskaavaan muutoksen, jolla lisättiin kotieläintalouden suuryksikkö (ME) viereiselle kiinteistölle 426-402-13-49 sekä kiinteistölle 426-402-11-57. Itä-Suomen hallinto-oikeus on päätöksellään 6.3.2017 (17/0043/3) kumonnut kaavan ME-merkinnät kyseisten tilojen osalta. Päätös ei ole lainvoimainen.

Ympäristöhallinnon tietojärjestelmän mukaan Nenore Oy:n toiminnasta ei ole tullut yleisöilmoituksia.

Ympäristölupahakemuksen asemapiirustuksen mukaan rakennettavassa eläinsuojassa on paikkoja 528 lihanaudalle. Jo käytössä olevassa eläinsuojassa on eläinpaikkoja 512 naudalle. Kasvattamon pohjapiirustuksessa olevan eläinten ikäjakauman perusteella arvioituna eläinsuojien eläinpaikkamäärä vastaa yhteensä enimmillään noin 4 732 eläinyksikköä (6–12 kk; 520*3,4 ey + 520*5,7 ey; >12 kk) laskettuna ympäristönsuojelulain (423/2015) liitteen 3 mukaisilla eläinyksikkökertoimilla.

Eläinsuoja, lietesäiliöt ja rehusiilo rakennetaan metsäiselle kiinteistölle. Lähimmät eläinsuojat ovat Vesa Erosen omistamat lihakarjanavetat (ympäristölupa, Pohjois-Karjalan ympäristökeskus, PKA-2006-Y-118, 14.2.2007), jotka sijaitsevat 1 400 metrin ja 1 000 metrin päässä Nenore Oy:n eläinsuojasta. Hankkeen myötä liikenne Kinnulanniemen alueella tulee lisääntymään.

Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen Liite 4:n (Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2010) mukaisia vähimmäisetäisyyksiä määritettäessä käytetään ko. julkaisun liitteen 3 eläinyksiköitä. Myös YVA -päätöksessä on käytetty näitä ns. vanhoja eläinyksiköitä. Nenore Oy:n nykyisessä eläinsuojassa eläinyksiköitä kertyy näin laskettuna 1 075 ja laajennuksen jälkeen eläinyksiköitä kertyisi yhteensä noin 2 200 eläinyksikköä. Edellä mainitun ohjeen vähimmäisetäisyyksien mukaan 1 000 eläinyksikön suositusetäisyys on noin 300 metriä ja 2 200 eläinyksikön eläinsuojalla suositusetäisyys lähimmästä häiriintyvistä kohteesta on noin 360 metriä.

Eläinsuojista noin 300 metriä länteen sijoittuvat loma-asuntoalueeksi (RA) merkityt alueet ja 350–500 metriä lännessä sijaitsee yleiskaavan aluevarausmerkinnän loma-asuntoalue (RA-1/6). Karttatarkastelun perusteella tuleva eläinsuoja sijoittuu noin 230 metrin etäisyydelle kiinteistöllä 426-402-11-48 sijaitsevasta rakennuksesta. Karttatarkastelun tai muutoshakemuksen perusteella rakennusten käyttötarkoitus ei käy ilmi. Muihin häiriintyviin kohteisiin nähden etäisyydet täyttävät edellä mainitun ohjeen mukaiset suositusetäisyydet. Toiminnalla voi kuitenkin olla hakemuksessa esitetyssä laajuudessaan vaikutuksia lähimpiin häiriintyviin kohteisiin. Lupamääräyksissä tulee antaa riittävän yksityiskohtaiset määräykset eläinsuojan, rehuvaraston ja lietesäiliöiden mahdollisten ympäristövaikutusten hallintaan ottaen huomioon edellä mainitut sijainnit. Esimerkiksi lietesäiliön hajuhaittoja voidaan tarvittaessa vähentää kelluvalla katteella, kuten turpeella, mikäli kuorettuminen ei ole riittävän tehokasta.

Pääpiirustuksessa (juoks. No 14) on esitetty varastorakennus, joka sijoittuu kiinteistölle 426-402-11-57. Varastorakennus ei kuulu tähän lupakokonaisuuteen. Jos varastorakennus ei edellytä ympäristölupaa olemassa olevien toimintojen (Eronen/Nenore Oy) näkökulmasta mm. sijainnin perusteella, ei sitä ole myöskään tarvetta käsitellä tässä yhteydessä.

Maatila Vesa Erosen ja Nenore Oy:n hallinnassa olevia peltoja käytetään molempien toimintojen lannan levitysaloina. Lisäksi lantavarastoilla, etenkin etäsäiliöillä, voi olla näiden maatilojen välistä yhteiskäyttöä.

Nenore Oy:llä kertyisi lantaa vuosittain hakemuksen mukaisella eläinmäärällä laskennallisesti 11 232 m³. Maatila Vesa Erosen vuoden 2007 voimassa olevan ympäristöluvan sallima eläinmäärä kerryttää vuosittain lantaa enimmillään 8 790 m³. Nenore Oy:n toiminnan laajuutta voidaan tarkkailla laskennallisesti vuosittain kertyvien lantamäärien avulla. Nenore Oy:n ja maatila Vesa Erosen yhteisten toimintojen vuoksi toiminnan laajuuden määrittelyperuste tulee olla yhtenevä. Tämän vuoksi luvassa sallittu toiminnan laajuus tulee sitoa luvassa sallitun enimmäiseläinpaikkamäärän 12 kuukauden aikana kerryttävään lantamäärään. Mikäli toiminnan laajuus kuvataan ympäristönsuojelulain (423/2015 liite 3) mukaisilla eläinyksiköillä, on näiden kahden erillisten toimintojen kokonaisuuksia hankala selvittää nautaeläinrekisteristä, ainakin jos molempien toimintojen eläimet on kirjattu samaan pito- paikkatunnukseen.

Nenore Oy:llä on käytössään rakennettuja lietesäiliöitä 9 500 m³ (2 * 2 500 m³ sekä etäsäiliöt 2 500 m³ ja 2 000 m³). Lisäksi pääpiirustuksessa olevien tietojen mukaan sijoittuu 3 500 m³:n lietesäiliö kiinteistölle 426-402-11-54 sekä 2 500 m³:n etäsäiliö kiinteistölle 276-404-46-94. Vesa Erosella on käytössään rakennettuja lietesäiliöitä 9 500 m³ (2 000 m³, 2 * 2 500 m³, sekä etäsäiliö 2 500 m³). Lisäksi käytössä on kuivalantala.

Hakemuksen mukaisen laajennuksen jälkeen Nenore Oy:n kattamattomiin lietesäiliöihin kertyy sadevettä 1 800 m³ vuodessa ja niihin johdettaisiin hakemuksen mukaisesti noin 450 m³ puristenestettä vuosittain. Säiliötilavuutta tulee olla myös muille mahdollisille jakeille, joita johdetaan lietesäiliöihin. Hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella lannan varastointitilavuudet ovat riittävät hakemuksessa esitetyn eläinmäärän vuosittain tuottaman lannan varastointiin.

Vesa Erosen ja Nenore Oy:n hallitsemista pelloista noin 16 hehtaaria sijaitsee Rikinlahden vedenhankinnan kannalta tärkeällä ja vedenhankintakäytössä olevalla pohjavesialueella. Liperin kirkonkylän vedenottamo sijaitsee pellon läheisyydessä. Lietelannan levittäminen on maatila Vesa Eroselle 14.2.2007 myönnettyssä ympäristöluvassa kielletty pohjavesialueella oleville peltolohkoille. Koska pellot ovat yhteiskäytössä, vastaava määräys tulee olla myös uudessa luvassa. Määräyksen tulee koskea myös mahdollisesti uusia pohjavesialueille sijoitettavia lohkoja. Mikäli lantaa aiotaan kuitenkin levittää joko kokonaan tai osittain pohjavesialueella sijaitseville pelloille, peltolohkojen pohjavesialueilla sijaitseville osille ei tule levittää nestemäisiä eloperäisiä lannoitteita. Kuivalantaa voidaan levittää pohjavesialueen ulkorajan ja pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen väliselle vyöhykkeelle keväällä, kun lanta mullataan mahdollisimman nopeasti.

Nenore Oy:n lannanlevitykseen tarvittava peltopinta-ala tässä käsiteltävässä asiassa esitetyllä eläinmäärällä tulee laajennuksen jälkeen olemaan 341,16 hehtaaria kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen s. 59 mukaisesti laskettuna. Vesa Erosen voimassa olevan ympäristöluvan (2007) mukainen lannanlevitystarve on 213 hehtaaria. Hakemuksesta ei käy ilmi toiminnassa käytössä olevat lannan levitysalat. Maatilojen pinta-alayhteenvedon mukaan Vesa Erosella on peltoa hallinnassaan 387,58 hehtaaria ja Nenore Oy:llä 109,08 hehtaaria. Lisäksi käytettävissä voi mahdollisesti olla sopimusaloja. Näistä ei hakemukses-

sa kuitenkin ole esitetty tarkempaa tietoa. Peltujen hallinta on voinut muuttua 2014 vuoden hakemustilanteesta.

Jätehuolto ja polttoaineet

Ympäristölupaan tulee sisällyttää tarpeelliset määräykset jätteistä, niiden käsittelystä ja hyödyntämisestä. Hyötykäyttöön kelpaamattomat jätteet on käsiteltävä ja toimitettava Joensuun alueellisen jätelautakunnan antamien jätehuoltomääräysten mukaiseen toimituspaikkaan.

Polttoaineen varastoinnille ja tankkauspaikalle tulee antaa riittävät lupamääräykset polttoaineen ympäristöön pääsyn estämiseksi. Kiinteistöllä tulee olla saatavilla öljynimeytysainetta vahinkotapausten varalta.

Luvassa on tarpeen ottaa huomioon myös eläinjätteitä koskevat säädökset ja määräykset (ns. sivutuoteasetus ja MMM asetus 1192/2011).

Kunnan ympäristönsuojelumääräykset

Ympäristöluvan velvoitteiden lisäksi toiminnanharjoittajan tulee noudattaa lannanlevityksessä kuntien ympäristönsuojelumääräyksiä niiltä osin, kun toiminta ei kuulu eläinsuojan ympäristöluvanmukaisen laitospito- ja toimintakokonaisuuteen.

Tarkkailu, kunnossapito, kirjanpito ja raportointi

Luvassa tulee antaa riittävät toiminnan tarkkailua, kunnossapitoa, kirjanpitoa ja raportointia koskevat määräykset. Luvan saaja tulee velvoittaa toimittamaan valvontaviranomaiselle vuosittain yhteenveto helmikuun loppuun mennessä. Yhteenvedossa esitetään tiedot mm. jätteistä, eläinmäärästä, kuolleiden eläinten määrästä, lanta-analyyseistä tuloksista (raportointivuodelta), lannanlevitysalosta ja -määrästä sekä toiminnan tarkkailusta. Raportointi tulee tehdä ensisijaisesti sähköisessä muodossa. Vuosiraportointi ja muut valvojan tarpeelliseksi katsomat tiedot tulee toimittaa riittävän yksityiskohtaisesti Vesa Erosen ja Nenore Oy:n yhteisten toimintojen vuoksi, jotta valvonta on ylipäättään mahdollista. Koska molemmilla toiminnoilla on erillinen ympäristölupa, tulisi raportointi toimittaa kaikilta osin molempien toimijoiden osalta erillisenä. Lisäksi eläinsuojakohtainen eläinmäärätieto selkeyttäisi vuosiraportointia.

Tilalla tulee olla lietelannan varastointitilavuutta vähintään 12 kuukauden tarvetta varten sekä tarvittava lannan levitysala vuosittain kertyvälle lannalle ennen kuin uusia eläinsuojia otetaan käyttöön. Lisäksi toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle uuden eläinsuojan valmistumisesta ennen sen käyttöönottoa.

Pohjois-Karjalan ympäristöterveys Liperin kunnan terveydensuojeluviranomaisena toteaa, että ennalta arvioiden suurin toiminnasta mahdollisesti aiheutuva haitta on haju. Toiminta ei saa aiheuttaa kohtuutonta haittaa ympäristön asukkaiden terveyteen ja viihtyvyyteen. Hajuhaittoja tulee estää esimerkiksi huomioimalla lannan levityksen aikana vallitseva sää ja pitämällä eläinsuojan hygieniataso hyvänä.

Lietteen levityksen jälkeen yleiset tiet tulee puhdistaa, jos lietevaunusta on päässyt tippumaan lietettä teille. Toiminta ei saa pilata talousvesikaivojen veden laatua, Talousveden laatuvaatimuksista- ja suosituksista on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa 401/2001 ja 1352/2015. Toiminta ei saa aiheuttaa uimarantaveden laadun heikkenemistä Heposelällä.

Jätteiden säilyttäminen, kerääminen, kuljettaminen, käsittely ja hyödyntäminen sekä jäteveden johtaminen ja puhdistaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa.

Toiminnasta aiheutuva melutaso lähialueen asunnoissa ei saa ylittää sosiaali- ja terveysministeriön asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista annetun asetuksen (545/2015) melutason toimenpiderajoja: päiväajan keskiäänitaso (klo 7-22) 35 dB ja yöajan keskiäänitaso (klo 22-7) 30 dB.

Muistutus

XX ja XX (426-402-13-32) toteavat, että olemassa oleva nautakasvattamo olisi riittänyt heidän mökkinsä lähialueella. Mökille kuuluu eläinten mölinää sekä koneiden ääniä ja pauketta. Hajut ovat voimakkaat sopivalla tuulella. Suunnitellut rakennukset tulevat entisiä lähemmäksi mökkiä. Mökin arvo on laskenut lihanautakasvattamon aiheuttamien haittojen vuoksi.

Muistuttajilla on suuri huoli Heposelän veden laadusta. Miten voidaan olla varmoja, ettei eläinsuojasta tule päästöjä järveen vuosienkaan kuluessa? Otetaanko laakasiiloista tuleva puristeneste talteen? Tuleeko piha-alueilta valumia ympäristöön ja edelleen vesistöön?

Muistuttaja toivovat, että rakentamisen valvonta on riittävää, ettei vahinkoja pääse tapahtumaan.

Hakijan vastine

Terveystarkastajan lausuntoon ei ole lisättävää, kyseiset aiheet tulevat käsiteltyä normaalissa harkintaprosessissa.

Ikävää, että muistuttajat ovat kokeneet haittaa. Haittaa koetaan monella eri herkkyydellä, mutta hakija pyrkii pitämään mahdolliset haitat pienenä.

Hakijan mukaan koettu haju- ja meluhaitta on ollut lyhytkestoista, lähinnä lietteen levityksen ja rehun teon yhteydessä. Tosin molemmat ns. haitat olisivat havaittavissa ilman navetoita-kin, koska mökin läheisyyteen yltää peltoja. Vallitseva tuulensuunta ja väliin jäävä metsävyöhyke pitävät osaltaan haitat eläinsuojasta vähäisinä. Väliin jäävä metsävyöhyke on tällä hetkellä nuorta metsää ja varttuu vuosi vuodelta. Hakija pyrkii myös jättämään rakennusalueen pintamaista meluvallia uuden navetan ja kesäasuntojen väliin jäävälle linjalle.

Olemassa olevista rakennuksista salaoja- ja sadevedet on keskitetty muistutuksessa mainittuun yhteen ojaan, puristenesteet kerätään lietesäiliöön. Myös uusi rakennettava alue rakennetaan suunnitelmien mukaan ja siihenkin sisältyy puristenesteen keräily.

ELY-keskuksen esille nostamat asiat tulevat käsiteltyä normaalin lupaharkinnan yhteydessä. Lausunnosta myös ilmenee, ettei Nenore Oy:n ympäristöluvasta ole tullut huomautuksia tyvi-järjestelmään.

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta on asiallinen.

Liperin kunta jatkaa kaavanmuutosprosessia, ME -kaavamuutos täydennetään ja prosessi jatkuu.

Eläinyksiköt uudessa luvassa kannattaa harkita väljemmin, koska biologia rytmittää kasvatamojen täyttöä ja valvoja näyttää seuraavan näitä korostetun tarkasti.

Nenore Oy omistaa ns. navetta neljän, joka on toisen ympäristöluvan alainen. Navettaa 4 käytetään tällä hetkellä vastaanotto-osastona, josta vasikat siirretään 8–9 kuukauden ikäisinä tähän lupaharkintaan sisältyviin navetoihin 5 ja 6. Lannan kertymä on pieni navetassa 4, jossa on paikat 1 404 eläinyksikölle ja sen lantavarastot ovat vajaakäytöllä.

MERKINTÄ

Asian käsittelyssä ovat olleet käytettävissä Itä-Suomen aluehallintoviraston Nenore Oy:lle 21.3.2014 myöntämän ympäristölupapäätöksen nro 20/2014/1 ja 13.1.2017 Vesa Eroselle ja Nenore Oy:lle myöntämän ympäristöluvan nro 1/2017/1 asiakirjat.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto myöntää Nenore Oy:lle ympäristöluvan eläinsuojan toiminnan laajentamiseen tiloilla Urpola (426-402-11-54/2) ja Siansuo (426-402-13-49) Liperin kunnan Komperon kylässä.

Toiminnassa on noudatettava hakemusta ja seuraavia lupamääräyksiä.

LUPAMÄÄRÄYKSET

1. Navetoissa 5 ja 6 syntyvän lannan määrä saa olla enintään 11 230 m³ vuodessa.
2. Eläinsuojan sekä lanta- ja rehuvarastojen pohja- ja kuilurakenteiden tulee olla vesitiiviitä. Edellä mainittujen rakennusten ja rakenteiden kuivatusvesien salaojissa tulee olla tarkastuskaivot tai muu vastaava rakenne vuotojen havaitsemiseksi.
3. Lannan varastointitilavuutta on oltava käytettävissä 12 kuukauden varastointitarpeeseen. Laajennetun toiminnan eläinmäärän lietelannan varastointiin on oltava varastotilavuutta vähintään 11 230 m³. Lantavarastojen mitoituksessa on otettava huomioon myös niihin johdettavan puristenesteen ja sadeveden määrä.

Lantavarastojen ympäristö ja lannan kuormausalueet tulee muotoilla ja tiivistää sellaisiksi, että valumat voidaan poistaa.

Uusien lantavarastojen tulee olla käyttövalmiina ennen eläinsuojan käyttöönottoa. Valmistumisesta tulee ilmoittaa Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle.

4. Lietesäiliöt on tyhjennettävä ja niiden kunto tarkastettava vuosittain. Havaitut viat on korjattava viipymättä. Lantaa ei saa päästä hallitsemattomasti ympäristöön lantavarastoja tyhjennettäessä ja lantaa kuljetettaessa. Jos vuotoja aiheutuu esimerkiksi lietteen pumpauksessa tai siirrosta, on varastojen ympäristö ja siirtotiet siistittävä. Lannan siirtolaitteistojen tulee olla kunnossa ja tiiviitä niin, että lantaa ei pääse valumaan tielle. Laitteistot tulee huoltaa säännöllisesti.

Hajuhaittojen estämiseksi lietesäiliöiden pintakuorettuma tulee säilyttää ehyenä ja tarvittaessa säiliöt on katettava esimerkiksi kelluvalla tai kiinteällä katteella.

5. Eläinten valkuaisruokinta tulee optimoida niin, että lietteeseen joutuvien typpiyhdisteiden määrä on mahdollisimman vähäinen. Karjarakennuksen sisätilojen siisteydellä ja sisäilman viileydellä on hajujen muodostuminen ja muiden ilmapäästöjen määrä pidettävä

mahdollisimman vähäisenä. Ilmanvaihto on järjestettävä siten, että lähinaapureille ei aiheudu kohtuutonta hajuhaittaa.

6. Lannan levitykseen käytettävän peltopinta-alan on oltava riittävä kulloisellekin eläinmäärälle. Peltopinta-alaa on oltava hakemuksen mukaiselle eläinmäärälle vähintään 344 hehtaaria. Peltoon levitettävä liete tulee mahdollisuuksien mukaan mullata välittömästi.

Lannan levitys peltoon on tehtävä suunnitelmallisesti ja siten, ettei siitä aiheudu kaivojen, pohjaveden tai vesistöjen pilaantumisvaaraa. Pohjavesialueelle ei saa levittää lietelantaa. Lannan levitysjankohta tulee valita siten, että levityksestä aiheutuvat hajuhaitat ovat mahdollisimman vähäiset.

7. Rehut, kemikaalit ja jätteet mukaan lukien rehumuovit ja pilaantunut rehu on varastoitava ja käsiteltävä tilalla niin, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pinta- ja pohjavesien pilaantumisvaaraa eikä muutakaan haittaa ympäristölle.

Kuolleet eläimet on varastoitava suojatussa säilytyspaikassa tiiviillä alustalla ja peitettynä. Haittaeläimiä, kuten rottia ja hiiriä, tulee tarvittaessa torjua rehuhygieniaan, yleiseen viihtyvyyteen sekä eläinsuojan rakenteisiin aiheutuvien haittojen torjumiseksi.

Hyötykäyttöön soveltuvat jätteet tulee toimittaa niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin. Jätteen avopoltto on kielletty.

8. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa vaarallisten jätteiden vastaanottoon vähintään kerran vuodessa.

9. Polttonestesäiliön täyttöpaikan ja tankkauspaikan tulee olla tiiviitä ja muotoiltu siten, että polttoainevuodot eivät valu maaperään ja että ne voidaan ottaa talteen. Säiliöiden täyttöpaikan läheisyyteen on varattava riittävä määrä imeytysainetta ja ensitorjuntakalustoa vuototilanteen varalle. Säiliössä tulee olla ylitäytön- ja laponesto.

10. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää vakituisesti asuttujen rakennusten pihapiirissä keskiäänitasoa 55 dB (L_{Aeq}) klo 7–22 ja keskiäänitasoa 50 (L_{Aeq}) klo 22–7. Vapaa-ajan asuntojen pihapiirissä vastaavat raja-arvot ovat 45 dB ja 40 dB.

11. Häiriötilanteista, jotka saattavat aiheuttaa ympäristöhaittaa, on ilmoitettava välittömästi Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle ja Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

12. Luvan haltijan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta.

Kirjanpidon tulee sisältää ainakin seuraavat asiat:

- eläinmäärät navettakohtaisesti eriteltynä
- lannanlevityspeltojen, vuokrasopimusten ja lannan luovutus- ja vastaanottosopimusten ja levitysalojen muutokset
- toteutuneet lantamäärät ja lannan varastointitilavuuden riittävyys
- mahdollisuuksien mukaan lannan levityssuunnitelma
- jätteet, niiden määrät, toimituspaikat ja käsittelytavat
- enintään viisi vuotta vanhat analyysitulokset (kokonaistyyppi, liukoinen tyyppi ja liukoinen fosfori) lietteestä ja lannasta
- eläinsuojan ja lantavarastojen rakenteiden tarkkailu
- eläinsuojan sekä lanta- ja rehuvarastojen salaojavesien tarkkailu aistinvaraisesti vuosittain

- toiminnassa havaitut häiriötilanteet tai muut poikkeukselliset tilanteet sekä menettelyt niiden suhteen.

Jätetiedot, eläinmäärät, kuolleiden eläinten määrä, lanta-analyysien tulokset (näytteenotto-vuodelta), syntyneen lannan määrä ja lannanlevitysala sekä tiedot toiminnan tarkkailusta on ilmoitettava vuosiraportissa helmikuun loppuun mennessä Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle ja Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Muut kirjanpitoluonnokset tulee olla valvovien ympäristöviranomaisten tarkastettavissa tilalla.

13. Toiminnan valvonnan ja päästöjen lisääntymisen kannalta olennaisista muutoksista tulee tehdä ilmoitus hyvissä ajoin Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle.

14. Jos eläinsuojan toiminta loppuu, on luvan saajan poistettava alueelta tarpeettomat rakenteet ja toimitettava jätteet hyväksytyihin vastaanottoaikoisiin. Tehdyistä jälkihoitotoimista tulee ilmoittaa Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle kuuden kuukauden kuluessa toiminnan loppumisesta.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristölupa tulee myöntää, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Ympäristöluvan myöntämisen ympäristönsuojelulaissa esitetty esteet voidaan poistaa lupamääräyksillä.

Toiminnasta ei saa aiheutua asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Toimintaa ei ole sijoitettu asemakaavan vastaisesti.

Toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa sekä mahdollisimman hyvää terveys- ja ympäristöhaitan torjuntamenetelmää.

Luvan myöntämisen yleiset perustelut

Nykyisen toiminnan ympäristölupa huomioiden ja eläinyksiköinä tarkasteltuna laajennus nykyiseen toimintaan on yli kaksinkertainen (nykyisin 2 330, laajennuksen jälkeen 4 732 eläinyksikköä), joten hakemus käsitellään uutena toimintana koskien sekä olemassa olevia, että uusia toimintoja.

Ympäristölupa on myönnetty hakemuksen mukaisilla eläinpaikoilla syntyvälle lantamäärälle. Lantamäärän laskemisessa on käytetty valtioneuvoston asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) liitteessä 1 esitettyjä vuosittain eläinpaikkaa kohti syntyvän lannan määriä. Yli vuoden ikäisen sonnin tuottama lantamäärä on 12,1 m³ vuodessa ja 6–12 kk:n ikäisen sonnivasikan 9,5 m³ vuodessa. Toiminnan laajuus (eläinpaikkojen määrä) vaikuttaa muodostuvan lannan määrään ja tarvittavaan lannan varastointilavuuteen sekä lannanlevitysalaan.

Toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa tai kohtuutonta muuta haittaa, kun toimitaan tämän päätöksen ja valtioneuvoston asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin ole-

vien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) määräysten mukaisesti. Luvan myöntämisen edellytyksenä ei ole, että toiminta olisi täysin haitatonta. Lyhytaikaista hajuhaittaa voi aiheutua lannan käsittelystä ja liikenteestä lannan levityksen yhteydessä. Lannan käsittelyn ajankohtaa valittaessa on mahdollista ottaa huomioon muun muassa tuulensuunta, jolla naapureille aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää. Kesäaikaan vallitseva tuulensuunta on lähimmiltä vapaa-ajanasunnoilta navetalle päin. Luvassa on annettu määräyksiä hajuhaittojen vähentämiseksi ja tarvittaessa lietesäiliöt tulee kattaa.

Ympäristönsuojelulain lisäksi luparatkaisussa on sovellettu ns. nitraattiasetusta (1250/2014) sekä ympäristöministeriön ohjetta kotieläintalouden ympäristönsuojelusta (Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2010). Niiden perusteella on muun muassa määritetty tarvittavien lantavarastojen mitoitus ja lannan levitykseen tarvittava peltopinta-ala.

Uusi navetta 6 rakennetaan navetan 5 läheisyyteen Kinnulanniemi-tien suuntaisesti. Navetan vierellä olevaa laakasiiloa ja komponenttivarastoa suurennetaan ja rakennetaan yksi lietesäiliö lisää. Etäisyyttä tulee olemaan noin 340 metriä lounaassa sijaitseviin lähimpiin vapaa-ajan asuntoihin. Kaakkoispuolen asuinrakennukseen on matkaa 230 metriä. Talo on ollut autiona noin 30 vuotta. Ympäristöministeriön kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen vähimmäisetäisyys-suositusten mukaisesti uuden eläinsuojan tulisi sijaita normaaliolosuhteissa noin 340 metrin etäisyydellä lähimmästä asuinrakennuksesta tai muusta häiriintyvistä kohteesta

Haju on merkittävin eläinsuojan ympäristöhaitta. Hajuhaittaa syntyy tilalla lähinnä lietteen sekoittamisesta lietesäiliössä ja lietteen siirtämisestä lietevaunuun. Lyhin etäisyys lietesäiliöistä naapureihin (vapaa-ajan asunto) on noin 190 metriä. Uusien lantaloiden tulisi olla kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen vähimmäisetäisyys-suositusten mukaisesti vähintään 100 metrin etäisyydellä lähimmästä häiriintyvistä kohteesta. Vallitseva tuulensuunta ei ole laajennettavasta eläinsuojasta häiriintyviin kohteisiin päin. Luvassa on annettu määräyksiä hajuhaittojen vähentämiseksi.

Eläinsuoja sijoittuu yleiskaava-alueelle, jolla on maa- ja metsätalousaluemerkintä (M-1). Tilan ympäristössä on sekä hakijan että muiden maatiloja ja karjatalouden harjoittaminen on alueella tavanomaista toimintaa. Liikkuminen Havukkaniemen päätilan ja laajennettavan eläinsuojan välillä lisää liikennettä Kinnulanniemen alueella.

Rannoilla ja ojiensivustoilla olevilta pelloilta ei huuhtoudu merkittävästi ravinteita vesistöön tai pohjaveteen, kun levityksessä noudatetaan nitraattiasetuksen määräyksiä. Nitraattiasetus koskee kaikkea lannanlevitystä, myös viljelijöitä, jotka ottavat lantaa vastaan lannanluovutussopimuksella.

Lannan hyödyntämiseen tarvittava peltola on laskettu tässä siten, että käytettävissä on vähintään yksi peltotehtaari 2,7 yli vuoden ikäistä lihanautaa ja 3,5 sonnivasikkaa (6–12 kk) kohden. Vaatimus perustuu karjanlannan keskimääräiseen fosforisisältöön sekä peltoviljelykasvien keskimääräiseen hehtaarikohtaiseen fosforilannoitustarpeeseen ympäristöministeriön kotieläintalouden ympäristönsuojelusta 29.6.2009 antaman ohjeen mukaisesti. Hakemuksen mukaisen eläinmäärän tuottaman lantamäärän hyödyntämiseen tarvitaan peltopinta-alaa vähintään 344 hehtaaria. Vesa Erosella ja Nenore Oy:llä on lannan levitykseen käytettävää peltoa yhteensä 560 hehtaaria. Pelloista noin 12 hehtaaria on pohjavesialueella ja niille levitetään ainoastaan kuivalantaa. Käytettävissä oleva peltola on riittävä hakemussuunnitelman eläinsuojassa syntyvän lantamäärän hyödyntämiseen. Peltola riittää myös Vesa Erosen ympäristöluvan alaisissa navetoissa syntyvän lannan levittämiseen. Sen levitysalan tarve on hieman yli 200 hehtaaria.

Hakijan eläinsuojasta kuolleet eläimet toimitetaan eläinjätteenkäsittelylaitokseen. Kuljetusta odottavien kuolleiden eläinten säilytyksestä on annettu määräys.

Toimintaan kuuluu polttoaineen varastointi 10 m^3 :n säiliössä. Säiliö on vain hakijan omassa käytössä. Toimittaessa hakemuksessa esitetysti ja lupamääräystä 9 noudattaen ei tässä tapauksessa ole tarpeen soveltaa valtioneuvoston asetusta nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista (444/2010).

Havukkaniemi-tilalle rakennettava konevarasto ei kuulu ympäristöluvitettavaan eläinsuojan toimintaan. Sitä koskien ei ole annettu määräyksiä.

Eläinsuojan toiminta täyttää luvan myöntämisedellytykset, kun toiminta järjestetään esitetyn hakemuksen ja tämän päätöksen määräysten mukaan. Lupa voidaan myöntää.

Lupamääräysten perustelut

Eläinten ikäjakauman muutokset hyväksytyn lannan enimmäismäärän puitteissa ovat mahdollisia, jos ne eivät lisää toiminnan ympäristövaikutuksia merkittävästi. Valvontaviranomainen voi arvioida luvan muuttamisen tarpeen, kun merkittävistä muutoksista ilmoitetaan etukäteen. Nautoja sijoitetaan eri kasvuvaiheissaan eri navetoihin eli ne ovat välillä hakijan ja välillä Vesa Erosen omistamassa navetassa. Toiminnan ympäristöluvanmukaisuuden valvonta on mahdollista, kun toiminnan kapasiteetti on esitetty vuosittain syntyvän lannan enimmäismääränä. (Lupamääräys 1)

Rakenteiden riittävällä tiiviydellä estetään valumia ympäristöön. Salaojitukset ja tarkastuskaivot mahdollistavat vuotojen havaitsemisen ja tarvittaessa näytteenoton. (Määräys 2)

Lantavarastojen tulee olla riittävän suuria, niin että niissä voidaan varastoida 12 kuukauden aikana kertynyt lanta, kattamattomiin lantaloihin kertyvät sadevedet ja säilörehun puristeeneste, joka johdetaan varastoihin. Tällöin lanta voidaan levittää ympäristöhaittojen ehkäisyn kannalta parhaaseen aikaan, eikä lantavalumista aiheudu ympäristön pilaantumista.

Eläinmäärän perusteella laskettuna lietelantaa muodostuu navetoissa 5 ja 6 yhteensä vuosittain $11\,230 \text{ m}^3$. Navetoissa 1–4 syntyy lantaa ympäristölupatietojen perusteella arvioituna noin $8\,800 \text{ m}^3$. Tästä määrästä on kuivalantaa $1\,140 \text{ m}^3$. Kattamattomiin lietesäiliöihin kertyville sadevesille tulee varata säiliöiden pinta-alan perusteella ($0,3 \text{ m}^3/\text{m}^2$) arvioituna tilavuutta noin $1\,800 \text{ m}^3$ (Vesa Erosen ja Nenore Oy:n seitsemän säiliötä yhteensä) ja puristeenesteelle 460 m^3 ($0,05 \text{ m}^3/\text{rehutonni}$). Lannan varastointitilavuus (säiliöt ja lietekuilut yhteensä $21\,050 \text{ m}^3$) on riittävä 12 kuukauden aikana syntyvän lannan ja varastoihin johdettavien vesien varastointiin. (Määräys 3)

Lantavarastojen vuosittaisella perusteellisella tyhjentämisellä varmistetaan varastojen hyötytilavuuden säilyminen suunnitelmien mukaisena. Samalla varastojen rakenteet voidaan tarkastaa vaurioiden havaitsemiseksi ja vauriot korjata.

Suurimmat hajuhaitat aiheutuvat lietelannan varastoinnista ja käsittelystä. Lietelannan varastoinnista aiheutuvia hajuhaittoja voidaan vähentää täyttämällä säiliöt alapäin ja säilyttämällä lietelannan pinnalle syntyvä kuorettuma ehyenä. Naudan lietelannan kuivunut ja kuorettunut pinta on kelluva kate. Mikäli kuorettuminen ei ole riittävä hajun ja ammoniakkin leviämisen estämiseen, on tarvittaessa otettava käyttöön muu kelluva kate, kuten turve, polystyreeni tai solumuovilevyt, tai rakennettava kiinteä kate. Huolellisella toiminnalla ehkäistään ympäristön asukkaille tai muille asianosaisille aiheutuva kohtuuton viihtyvyys- ja terveyshaitta. (Määräys 4)

Tutkimusten mukaan eläinsuojien aiheuttamiin hajuhaittoihin vaikuttaa olennaisesti mm. rehujen valkuaisainepitoisuus, joten ruokinnan optimoinnilla voidaan jossain määrin alentaa lietteeseen ja lantaan joutuvien typpiyhdisteiden määrää ja siten alentaa mm. herkästi haihtuvien ammoniakkiyhdisteiden määrää. Lannan sisältämien hajuhaittoja aiheuttavien kaasujen sekä kasvihuonekaasujen muodostumista ja haihtumista voidaan vähentää myös pitämällä eläinsuoja puhtaana ja viileänä. Esimerkiksi poistoilman oikeanlainen suuntaaminen vähentää eläinsuojasta lähialueelle aiheutuvaa hajuhaittaa. (Määräys 5)

Lannan hyödyntämisellä lannoitteena pelloilla tarkoitetaan lannan käyttöä siten, että ei tapahdu yllannoitusta eikä aiheudu siitä tai virheellisenä ajankohtana suoritetusta levityksestä johtuvaa ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Hakemuksen mukaisen eläinmäärän tuottaman lantamäärän hyödyntämiseen tarvitaan peltopinta-alaa noin 344 hehtaaria.

Hajuhaittaa voi aiheutua lannan käsittelystä, kuljettamisesta ja levityksestä. Tämä haitta kestää muutamia päiviä vuodessa. Lannan käsittelyn ajankohtaa valittaessa ja muutoinkin on syytä ottaa huomioon muun muassa tuulensuunta ja ilman lämpötila, joilla naapureille aiheutuvaa hajua ym. haittaa voidaan vähentää. Ammoniakin haihtumisen ja hajuhaittojen vähentämiseksi nitraattiasetuksen mukainen suositus on, että lanta muokataan peltoon neljän tunnin sisällä lannan levityksestä. (Määräys 6)

Kemikaalien, kuten torjunta- sekä pesuaineiden, varastoinnissa ja käytössä tulee ottaa huomioon kunkin valmisteen käyttöturvallisuusohjeissa annetut määräykset. Haittaeläimiä, tulee tarvittaessa torjua rehuhygieniaan, yleiseen viihtyisyyteen sekä eläinsuojan rakenteisiin aiheutuvien haittojen vähentämiseksi.

Maatalousmuovit ovat hyötykäyttökelpoista jätettä, joka on toimitettava ensisijaisesti hyötykäyttöön. Jätteiden avopoltto on kielletty, koska hallitsemattomassa poltossa syntyy haitallisia savukaasuja. Toiminnanharjoittaja saa luovuttaa jätteet ainoastaan sellaiselle vastaanottajalle, jolla on riittävät edellytykset huolehtia jätehuollon lainsäädännön mukaisesta järjestämisestä. (Määräys 7)

Vaarallisten jätteiden toimittaminen asiantuntevaan käsittelyyn vähentää niiden aiheuttamia terveys- ja ympäristöriskejä. (Määräys 8)

Maanpäällisen polttonestesäiliön tulee olla kaksivaippaisia tai sijoitettuna suoja-altaaseen siten, että polttoainevuodot tai suoja-altaaseen kertyvät polttoainepitoiset sadevedet eivät aiheuta maaperän pilaantumista. Polttonestesäiliön ylitäytön- ja laponestojärjestelmät sekä tankkauspaikan tiivis pinta ovat tarpeellisia vahinkoriskin pienentämiseksi. Polttoaineen tankkauspaikan tiivis rakenne estää öljyn imeytymistä maaperään. Imeytysainetta voidaan käyttää öljyvahinkojen ensitorjunnassa ja siten estää öljyvuodosta aiheutuvia enempiä haittoja. (Määräys 9)

Melutason raja-arvot on annettu valtioneuvoston melutason ohjearvoista antaman päätöksen (993/92) mukaisina. Häiritsevä melu aiheuttaa viihtyvyshaittaa ja siitä voi aiheutua myös terveyshaittoja. (Määräys 10)

Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa riskeistä, niiden ympäristövaikutuksista ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Ilmoitus tulee tehdä ainakin mm. epidemiasta tai muusta vastaavasta tapahtumasta, jossa kuolee paljon eläimiä. (Määräys 11)

Kirjanpito- ja raportointivelvoite on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella viranomainen voi

seurata laitoksen toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista. Lannan vastaanottosopimuksien kirjaamisella ja raportoisella varmistetaan, että myös lannan vastaanottosopimuksen tehneet käsittelevät ja levittävät lantaa voimassa olevien säännösten mukaisesti. (Määräys 12)

Ilmoituksella varmistetaan tiedonkulku valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuvista muutoksista kuten laajentamisesta tai tuotantos suunnan muuttamisesta. Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava myös muista valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, kuten suunnitelmista muuttaa lannan varastointitapaa. Ilmoituksen perusteella viranomainen tarkastelee muutoksen vaikutuksia nykyisessä luvassa annettuihin määräyksiin ja arvioi, onko lupaa tarpeen muuttaa. Toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävä tai muu toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää uuden luvan hakemista. Toiminnan lopettaminen tilalla edellyttää mm. sitä, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja varastoidut jätteet on poistettu. Lupamääräyksellä varmistetaan tiedonkulku viranomaiselle myös mainituissa tilanteissa. (Määräys 13)

Ympäristöluvassa annetaan määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista, kuten alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä. Tähän voi liittyä esimerkiksi säiliöiden ja putkistojen tyhjentäminen ja purkaminen sekä jätteiden poiskuljettaminen. Valvova viranomainen voi ilmoituksen saatuaan varmistaa, että lopettamisen jälkeiset toimet ovat olleet riittävät ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. (Määräys 14)

VASTAUS LAUSUNNOISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Pohjois-Karjalan ympäristöterveys on vaatinut lausunnossaan, että eläinsuojan toiminta ei saa heikentää Heposelän uimaveden laatua. Eläinsuojasta ei johdeta jätevesiä vesistöön. Lannan levittämistä koskee nitraattiasetus, jolla rajoitetaan vesistön läheisyydessä olevien peltöjen lannoitusta. Toiminnalla ei ole ennalta arvioiden vaikutusta uimaveden laatuun.

Toiminnassa syntyvä vähäinen määrä jätevettä johdetaan lietesäiliöön ja levitetään lannoitteeksi peltoon. Lannoitteeksi päätyvät myös jätteeksi jäävät rehutähteet. Muut jätteet toimittetaan jätteenkeräykseen. Jätevesistä tai jätteistä ei aiheudu terveyshaittaa.

Ympäristöluvassa on mahdollista antaa melumääräykset vain häiriintyvien kohteiden ulkomelulle. Sisätiloihin kulkeutuva melu on riippuvainen asuinrakennuksen rakenteista, joihin ympäristöluvan haltija ei voi vaikuttaa.

Muilta osin lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksistä ja perusteluista ilmenevästi.

Muistuttajat ovat huolissaan haju- ja meluhaittojen lisääntymisestä. Haittojen ehkäisemiseksi on annettu lupamääräykset 4, 5 ja 10. Kohtuuttomien hajuhaittojen ehkäisemiseksi lietesäiliö tulee tarvittaessa kattaa ja eläinten ruokinnan tulee olla suunnitelmallista. Melutasolle annettujen raja-arvojen ylittyessä luvan saajan tulee ottaa käyttöön meluntorjuntatoimia.

Eläinsuojasta ei johdeta jätevesiä vesistöön, joten se ei voi ennalta arvioiden aiheuttaa vesistön pilaantumista. Lantavarastojen ja polttoaineen tankkauspaikan puhtaanapidosta ja valumien ehkäisystä on annettu määräykset 3, 4 ja 9.

Ympäristöluvassa luvutetaan eläinsuojan toiminta. Rakennusvalvontaviranomainen hyväksyy eläinsuojan rakennesuunnitelmat ja valvoo rakentamisen luvanmukaisuutta.

Lisäksi muistuttajat ovat todenneet, että heidän kiinteistönsä arvo on laskenut eläinsuojan läheisyydestä johtuen. Ympäristöluvassa on mahdollista määrätä ainoastaan vesistön pi-

laantumisesta aiheutuvista korvauksista. Siinä ei ole mahdollista määrätä kiinteistön arvon alenemisesta johtuvia korvauksia.

KORVATTAVA PÄÄTÖS

Tämä päätös korvaa lainvoimaiseksi tultuaan Itä-Suomen aluehallintoviraston 21.3.2014 antaman ympäristöluvan (nro 20/2014/1).

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä lupapäätös on voimassa toistaiseksi. Uusi lupahakemus tulee jättää, jos toiminnan päästöt tai ympäristövaikutukset lisääntyvät olennaisesti.

ASETUKSEN JA MUIDEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tässä luvassa olevia määräyksiä ankarampia määräyksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (ympäristönsuojelulaki 70 §).

Lannan hyödyntäminen maanparannusaineena tai lannoitteena ei ole ympäristöluvanvaraista toimintaa. Näin ollen eläinsuojaa koskevassa ympäristöluvassa ei pääsääntöisesti anneta lannan peltolevitystä koskevia määräyksiä. Luvanvaraisuudesta riippumatta lannan varastoinnissa, käsittelyssä ja levityksessä tulee noudattaa valtioneuvoston asetuksessa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) annettuja määräyksiä. Tämä ns. nitraattiasetus koskee kaikkea lannanlevitystä. Asetuksen noudattamista valvovat ELY-keskus sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6–8, 11, 12, 14–17, 20, 27, 29, 48, 49, 52, 53, 58, 62, 66, 70, 94, 123, 170, 172, 190 ja 198 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 1 ja 15 §

Jätelaki (646/2011) 8, 12, 13, 15–17, 28, 29, 72, 118, 119 ja 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 7–9 ja 20 § sekä liite 4

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 7 055 euroa. Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Valtioneuvoston asetuksen (1524/2015) aluehallintoviraston maksuista vuonna 2016 liitteen maksutaulukon mukaan hakemuksen mukaisen, yli 800 lihanaudan eläinsuojan (yli 4 560 eläinyksikköä) lupa-asian käsittelystä perittävä maksu on 14 110 euroa. Luvan muuttamista koskevasta päätöksestä peritään 50 prosenttia käsittelymaksusta.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Nenore Oy

Jäljennös päätöksestä

Liperin kunnanhallitus

Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Liperin kunnan terveydensuojeluviranomainen

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/ympäristö ja luonnonvarat (sähköisesti)

Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla ja internetissä

Tieto päätöksen antamisesta ilmoitetaan Itä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Liperin kunnan virallisella ilmoitustaululla. Päätös julkaistaan aluehallintoviraston internetsivuilla osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasias-
ta.

Liite 1	Kartta alueesta
Liite 2	Valitusosoitus

Keijo Lindberg

Raili Pärjälä

Asian on ratkaissut ympäristöylitarkastaja Keijo Lindberg ja esitellyt ympäristöylitarkastaja
Raili Pärjälä.

Valitusviranomainen	Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 14.7.2017.
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomainen.
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiarhythmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.